

УДК 340.12; 34:002

Олексій ТЕРЛЮК

фізична особа-підприємець,
доктор філософії за спеціальністю 081 “Право”
oleeksiy2807@gmail.com
ORCID: 0000-0003-4594-0517

Іван ТЕРЛЮК

Львівський національний університет ветеринарної
медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького,
доцент кафедри права,
доктор юридичних наук, доцент
i.terlyuk2406@gmail.com
ORCID: 0000-0002-0900-4388

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

<http://doi.org/10.23939/law2025.45.258>

© Терлюк О., Терлюк І., 2025

Розглянуто феномен інформаційного суспільства та його вплив на розвиток системи публічного управління. Здійснено аналіз ролі інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у трансформації суспільних відносин і правового регулювання, а також визначено ключові виклики, що виникають у зв'язку з цифровізацією. Особливу увагу присвячено питанням інформаційних та цифрових прав людини, які виникають в умовах інтеграції ІКТ у всі сфери суспільного життя.

Висвітлено вплив цифрових технологій на забезпечення відкритості влади, налагодження громадського контролю та розвиток демократичних процесів. Показано, що широке впровадження ІКТ створює нові можливості для підвищення ефективності управління, однак також супроводжується додатковими ризиками, такими як кіберзлочинність, маніпуляція інформацією та проблема достовірності отриманих даних.

Проаналізовано правові наслідки впровадження ІКТ, зокрема трансформацію законодавства у сфері медіа та публічного управління, а також потребу адаптації наявних нормативних актів до викликів цифрової епохи. Розглянуто міжнародний досвід регулювання інформаційного суспільства, зокрема документи Всесвітнього саміту з питань інформаційного суспільства та Окінавську хартію.

Зроблено висновок, що головним правовим наслідком базованого на інформації сучасного “інформаційного суспільства” стала поява порівняно нової галузі – “інформаційного права”. Водночас як передумову для сталого розвитку інформаційного суспільства, захисту прав громадян і забезпечення довіри до публічного управління визначено ефективне правове регулювання цифровізації суспільних відносин. Відзначено потребу

формування нових підходів до правової системи, які враховуватимуть технологічні інновації та особливості цифрового світу.

Ключові слова: інформаційне суспільство, інформаційні технології, публічне управління, правове регулювання.

Постановка проблеми. Сучасне суспільство, коли значення інформації зростає в рази, усе більше називають інформаційним. Хоча термін “інформаційне суспільство” професор Токійського технологічного інституту Ю. Хаяші запропонував ще у 1960-х рр. [1, с. 99], зацікавлення вказаним явищем зростає щойно у 1990-х роках. Основним тригером цього процесу небезпідставно вважають передовсім вибуховий розвиток інформаційних та комунікаційних технологій. Останні, зокрема від початку XXI ст., відіграють ключову роль у розвитку суспільства та змінюють всі аспекти життя, зокрема сферу публічного управління. Відповідно, в умовах швидкого розвитку інформаційного суспільства, де відкриття нових можливостей для самореалізації й самоідентифікації громадян зумовлюються браком будь-яких просторових, числових чи політичних меж [2, с. 56], а дані та інформація загалом стають основним ресурсом, виникає потреба у переосмисленні та адаптації тих правових відносин, які регулюють діяльність публічних органів управління та їх взаємодію з громадянами.

Аналіз дослідження проблеми. Інформаційне суспільство як наукове поняття й суспільне явище, а ширше, питання інформаційного розвитку й інформаційно-правових відносин суспільства, активно вивчається численними представниками української (див., напр.: І. Шпекторенко [3, с. 421–424], О. Кохановська [4, с. 19–22], В. Фурашов [5], М. Пахнін [6, с. 55–62] чи Є. Таран [7, с. 22–26]) та зарубіжної (див., напр.: Ф. Уебстер [8]) наукової думки. Зазначеної проблеми почасти торкався один з авторів цієї статті [див.: 9]. Проте, на нашу думку, попри великий інтерес, означена у заголовку проблема формально та поверхово виглядає більш знайомою, аніж глибинно зрозумілою та засвоєною. А відтак у цій проблематиці ще залишається чималий інтелектуальний ресурс.

Мета статті – привернути увагу до проблеми регулювання правових відносин в умовах технологічних трансформацій; окреслити правові наслідки появи інформаційного суспільства в контексті розвитку системи публічного управління.

Виклад основного матеріалу. Попри те, що базоване на інформації сучасне суспільство отримало вже давно усталену назву “інформаційне суспільство”, у науковій думці, зокрема, в українській, немає уніфікованого розуміння вказаного терміна.

Так, для дослідника проблематики І. Шпекторенка інформаційне – це відкрите суспільство, в якому інформація є основним об’єктом і впливає на всі напрями суспільної та державної діяльності [3, с. 421]. Є. Таран пов’язує формування інформаційного суспільства насамперед з процесами трансформації управління – від адміністративно-командного до демократичного. За першого участь громадськості в управлінні завжди мінімізована, тоді як демократичні умови створюють громадськості широкі можливості через систему управління зокрема [7, с. 22]. А для М. Пахніна розвиток інформаційного суспільства – це питання державної ваги для будь-якої країни, оскільки від інформаційно-інтелектуального потенціалу населення у будь-якій державі прямо залежать її економічний, політичний та соціальний потенціали [6, с. 61].

Питання інформаційного суспільства викликали інтерес на міжнародній арені й порушувалися у підсумкових документах декількох міжнародних форумів.

Наприклад, у “Хартії глобального інформаційного суспільства”, прийнятій 22 липня 2000 р. керівниками найбільш розвинених держав світу в Окінаві (Okinawa Charter on Global Information Society. Okinawa, July 22, 2000), чи у документах Всесвітнього саміту з питань інформаційного

суспільства (BCIC, WSIS). Зауважимо, що саміт – це, власне, дві конференції з питань інформації та комунікації, що були проведені під егідою ООН у Женеві (2003 р.) та Тунісі (2005 р.).

Так, в *Окінавській хартії* інформаційне суспільство оцінюється таким, що створює можливість для ширшого використання людського потенціалу й реалізації прагнень людей. А вільний обмін інформацією й знаннями, взаємна терпимість й повага до особистості інших людей подаються як основні демократичні цінності такого суспільства [Див.: 10].

Цікаво, що *Женевською декларацією принципів WSIS* (2003) інформаційне суспільство означено як суспільство, що “зорієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток” [Див.: 11]. У такому трактуванні інформаційне суспільство чітко співвідноситься з публічним інтересом як кінцевою ціллю публічного управління, а відтак із правами людини.

Ба більше, у спеціальній літературі дискутується як нове поняття “інформаційних прав людини”. Під ними здебільшого розуміють своєрідну можливість для особи “задовольнити свої інформаційні потреби, котрі [їй] допомагають розвиватись у суспільстві поряд із швидким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій” [12, с. 158]. За Н. Кушаковою-Костицькою, інформаційними можуть бути політичні, соціально-економічні, особисті, культурні чи будь-які інші права людини та громадянина, тим чи іншим способом пов’язані з інформацією – інформаційним обміном чи інформаційною діяльністю [13, с. 30].

Та передовсім поява інформаційного суспільства спричинила появу в юриспруденції порівняно нової галузі – “інформаційного права”. Останнє покликане визначати й регулювати суспільні відносини стосовно інформації як суспільного ресурсу, встановлювати правила функціонування інформаційних систем з метою забезпечення задоволення потреб та інтересів людини, громадянина, соціальних і національних спільнот, зрештою, суспільства загалом, а відтак публічного управління і держави [Див. докл.: 14].

Змінило назавжди управління загалом, а публічне управління зокрема, запровадження у сферу інформаційного суспільства технологічних інновацій, як-от сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ). Зауважимо, що під ІКТ переважно розуміють сукупність інформаційних процесів і засобів комунікації, що ведуться із застосуванням передових технічних засобів й використанням програмного забезпечення для пошуку, збору, “отримання, опрацювання, кодування, передачі та зберігання різних видів інформації, а також забезпечення процесу спілкування з метою задоволення потреб користувачів” [15, с. 33–34].

Передовсім ІКТ як технологічний базис інформаційного суспільства стали важливим фактором впливу на процеси формування відкритості влади, налагодження (чи розширення) громадського контролю за органами публічного управління і т. ін. А їх масове поширення й використання стало однією із запорок підвищення довіри до органів публічного управління, а також важливою спонкою до здійснення ними результативної суспільно орієнтованої політики.

Проте найголовніше, з нашого погляду, масове використання ІКТ створило принципово інші можливості як впливу громадян на політичну систему, так і їхньої участі у підготовці й прийнятті вискоєфективних рішень. Дозволимо собі стверджувати, що повсюдне поширення і використання ІКТ фактично заклало основи якісно іншого типу інформаційного суспільства – цифрового – з іншими інформаційно-правовими відносинами і з новими правовими нормами, що їх регулюють.

Наприклад, Закон України *Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні* від 16 листопада 1992 р. (навіть у редакції від 12 червня 2022 р.) втратив чинність 31 березня 2023 р. [Див.: 16]. Одна з причин – невідповідність його змісту сучасним суспільним викликам і процесам глобалізації, зумовленим модерними інформаційними (або цифровими) технологіями. Замість нього прийнято новий Закон України *Про медіа* (13 грудня 2022 р.; набув чинності з березня 2023 р.), який, серед іншого, запроваджує регуляцію онлайн-ЗМІ, діяльність блогерів та різних вебплатформ (типу Netflix чи Facebook) тощо [Див.: 17].

Додаймо: глобалізаційні процеси й розвиток ІКТ поставили на порядок дня сучасності масштабну категорію цифрових прав людини. Вона виникла внаслідок цифровізації повсякденного

життя людини і є передумовою до ширшого поняття – цифровізації суспільних відносин як процесу “їх технологічного пристосування до умов цифрового світу” [18, с. 41].

Як зазначає Н. Лесько, на сьогодні ще немає єдиного підходу до поняття “цифрові права людини”. В українській науковій літературі їх ще називають віртуальними, а в англomовній – пишуть переважно як про цифрові права (digital rights) [19, с. 161].

Проте, якщо стати на позицію тернопільських вчених-правознавців О. Братасюк та Н. Ментух, то цифровими правами людини треба вважати окрему групу людських прав, які насамперед пов’язані з використанням та/або реалізуються в глобальній мережі “Інтернет” за допомогою спеціальних пристроїв (комп’ютерів, смартфонів тощо) [20, с. 59]. У цьому контексті заслуговують на увагу наукові пошуки щодо правової характеристики інтернету [Див., напр.: 21, с. 186–189], правових аспектів цифровізації окремих сфер публічного управління [Див., напр.: 14] чи юридичної діяльності [Див., напр.: 22] та загалом розвитку правової системи у цифрову епоху [Див., напр.: 23, с. 209–212].

Окрім того, для розуміння сутності проблеми цифрових прав, а ширше, – місця і ролі застосування новітніх інформаційно-технологічних засобів і невідворотності потреби цифровізації суспільної і правової реальності, важливими є дискусії щодо питань цифрової ідентичності людини [Див., напр.: 24 або 18, с. 30–40] чи інноваційних підходів до публічного управління на основі цифровізації [Див., напр.: 25, с. 83–87].

Їх аналіз показує, що процес входження сучасної людини і суспільства до нового цифрового світу через застосування новітніх ІКТ разом із очевидними перевагами також позначений небезпекою появи численних нових загроз і викликів.

Зокрема, чи не найбільш очевидне – сам факт існування безлічі варіантів прояву цифрових технологій часто-густо має своїм наслідком маніпуляцію людською свідомістю й загалом дезінформацію громадян, інформаційні війни і т. ін. Також містить додаткові загрози та ризики застосування цифрових технологій безпосередньо у сфері публічного управління. Наприклад, завдяки використанню ІКТ сьогоднішні можливості оперативного доступу громадян до отримання адміністративних послуг або інформації про діяльність органів державної влади, нормативно-правових актів чи реєстру судових рішень можуть супроводжуватися різними проявами кіберзлочинності: блокуванням роботи інституцій унаслідок кібератак, несанкціонованим втручанням в електронні інформаційні ресурси й використанням персональних даних тощо.

Перелічене тим чи іншим способом, однак, зав’язане на проблемі достовірності отриманої інформації та загалом довіри до неї.

Якщо взяти до уваги змістовий аспект категорії “недостовірна інформація” як невідповідність певної інформації об’єктивній реальній дійсності, зокрема через її спотворення [26, с. 31], то виглядає так, що головне завдання продуцентів інформації, зокрема органів публічного управління, фактично полягає у заходах щодо запобігання стосовно її викривлення й спотворення. Серед іншого й тому, що недостовірність інформації, зокрема внаслідок її спотворення, по-перше, порушує права людини, як-от закріплене в ст. 34 (ч. 1) Конституції України право особи на свободу думки і слова, на вільне вираження поглядів і переконань [27, с. 38] та, по-друге, погодьмося з О. Макеєвою, ще й негативно впливає на позитивне ставлення до права взагалі та утвердження правових цінностей зокрема [28, с. 34].

Висновки. Підсумуємо вищевикладене:

1. Головним правовим наслідком базованого на інформації сучасного “інформаційного суспільства” стала поява порівняно нової галузі – “інформаційного права”. З-поміж завдань останнього чи не основне полягало в урегулюванні суспільних відносин стосовно інформації як суспільного ресурсу. В умовах інформаційного суспільства, в контексті розвитку системи публічного управління, як нове дискутується поняття “інформаційних прав людини”. Воно розуміється здебільшого як права людини та громадянина, що тим чи іншим способом пов’язані з інформацією – інформаційним обміном чи інформаційною діяльністю.

2. Розвиток інформаційного суспільства потребує комплексного підходу до правового регулювання та адаптації чинних норм до нових умов, адже інформаційне суспільство характеризується широким використанням технологічних інновацій – інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у всіх сферах життя, серед них – публічне управління. Цей феномен має значний вплив на правову систему та адміністративні процеси. Розвиток ІКТ призводить до появи нових викликів і можливостей для правового регулювання та ефективного функціонування системи публічного управління.

3. Правові наслідки впровадження ІКТ у систему публічного управління є багатограними і потребують уваги як з боку державних органів, так і з боку громадянського суспільства. Зокрема, енергійний процес запровадження у сферу інформаційного суспільства ІКТ і, як наслідок, започаткування масштабної цифровізації суспільних відносин разом із очевидними перевагами закладає додаткові загрози та ризики в царину дотримання (збереження) повноти інформаційних прав людини, суспільства. А відтак поставив на порядок дня сучасності масштабну категорію цифрових прав людини, які тим чи іншим способом, однак, зав'язані на проблемі достовірності отриманої інформації та загалом довіри до інформації. Ефективне правове регулювання здатне забезпечити стабільний розвиток інформаційного суспільства та захистити права громадян в умовах цифрової епохи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Басєв О. (2011). Доступ до електронно-інформаційної інфраструктури та технологій в Україні. *Інформація і право*. № 1. С. 98–102.
2. Арістова І. (2000). Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти / за заг. ред. О. Бандурки, 386 с.
3. Шпекторенко І. (2006). Інформаційне суспільство і державна служба. *Університетські наукові записки*. № 3–4 (19–20). С. 421–424.
4. Кохановська О. В. (2004). Концепція інформаційних правовідносин у сучасній правовій доктрині. *Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права*. № 4. С. 19–25.
5. Фурашев В. М., Ланде Д. В., Григор'єв О. М., Фурашев О. В. (2005). Електронне інформаційне суспільство України: погляд у сьогодення і майбутнє : монографія. К., 166 с.
6. Пахнін М. Л. (2015). Вплив інформаційного суспільства на розвиток системи публічного управління. *Теорія та практика державного управління*. Вип. 4 (51). С. 55–62.
7. Таран Є. І. (2020). Особливості публічного управління в умовах формування інформаційного суспільства. *Держава та регіони. Серія: Держ. Управління*. № 2 (70). С. 22–26.
8. Webster Frank. (2014). *Theories of the Information Society*. 4th Edition. London: Routledge, 416 p.
9. Терлюк Олексій. (2024). Правове регулювання блокчейн-технологій у публічному управлінні: аспекти міжнародного та українського досвіду використання. [Монографія]. Львів: Растр-7, 260 с.
10. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства (Окінава, 22 липня 2000 р.). *PRO: платформа ефективного регулювання*. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id149711> (Дата звернення: 18.02.2023).
11. Declaration of Principles “Building the Information Society: a global challenge in the new Millennium”: The World Summit on the Information Society (WSIS), 12 December 2003. *International Telecommunication Union*: website. URL: <https://www.itu.int/net/wsis/docs/geneva/official/dop.html> (Accessed 04.12.2022).
12. Вакарюк Л. (2018). Основні підходи до розуміння поняття “інформаційні права людини”. *Підприємництво, господарство і право*. № 2. С. 155–159.
13. Кушакова-Костицька Н. В. (2019). Філософсько-правові засади розвитку інформаційного суспільства в Україні. К., 346 с.
14. Брижко В. М., Фурашев В. М. (2020). Інформаційне право та інформаційне законодавство: наукове видання. К., 288 с.
15. Ведмідь В. П. (2020). Роль інформаційно-комунікаційних технологій у забезпеченні ефективності державного управління. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. Вип. 18. С. 33–34.
16. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16 лист. 1992 р. № 2782-ХІІ у редакції від 12 червня 2022 р. *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text> (Дата звернення: 11.07.2022).

17. Про медіа : Закон України від 13 грудня 2022 р. № 2849-IX. *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> (Дата звернення: 20.02.2023).
18. Стефанчук Р. (2018). Інформаційні технології та право: quo vadis? *Право України*. № 1. С. 30–50.
19. Лесько Н., Антонов М. (2021). Цифрові права в умовах глобалізації. *Вісник НУ “Львівська політехніка”*. Серія: “Юридичні науки”. № 3 (31). С. 160–166.
20. Братасюк О. Б., Ментух Н. Ф. (2021). Поняття і класифікація цифрових прав в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 10. С. 58–61.
21. Лесько Н. В., Малець М. Р. (2021). Правова характеристика глобальної мережі інтернет. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 1. С. 186–189.
22. Гаралон Антуан, Ласег Жан. (2021). Цифрове правосуддя. Графічна революція та антропологічний злам / пер. з франц. К., 302 с.
23. Теличко О. А., Рекун В. А. (2022). Розвиток правової системи у цифрову епоху. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 1. С. 209–212.
24. Кравченко А. (2021). Цифрова ідентичність людини. Як її захистити? *Укрінформ: мультимедійна платформа інформовлення України*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3316842-cifrova-identichnist-ludini-ak-ii-zahistiti.html> (Дата звернення: 20.02.2023).
25. Якобчук В. П., Тищенко С. В., Пугачова Н. С. (2018). Інноваційні підходи до публічного управління в контексті інтелектуалізації суспільства. *Інвестиції: практика та досвід: науково-практичний журнал*. № 6. С. 83–87.
26. Кучерявенко В. (2019). Юридичний зміст категорії “недостовірна інформація”. *Підприємство, господарство і право*. № 6. С. 29–32.
27. Конституція України : [офіційний текст станом на 1 травня 2021 р. разом із витягами з рішень Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення її статей] / упоряд.: Л. І. Бірюк, Н. І. Адамчик, С. Г. Кудлай [та ін.]. Київ: ВАІТЕ, 2021. 324 с.
28. Макеєва О. М., Грищук М. М. (2022). Ціннісно-правові засади інформаційного суспільства. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 4. С. 32–35.

REFERENCES

1. Baiev, O. (2011). *Dostup do elektronno-informatsiinoi infrastruktury ta tekhnologii v Ukraini* [Access to electronic information infrastructure and technologies in Ukraine]. *Informatsiia i pravo*. No. 1. P. 98–102. [In Ukrainian].
2. Aristova, I. (2000). *Derzhavna informatsiina polityka: orhanizatsiino-pravovi aspekty* [State information policy: organizational and legal] / za zah. red. O. Bandurky, 386 p. [In Ukrainian].
3. Shpektorenko, I. (2006). *Informatsiine suspilstvo i derzhavna sluzhba*. [Information society and civil service]. *Universytetski naukovy zapysky*. No. 3–4 (19 20). P. 421–424. [In Ukrainian].
4. Kokhanovska, O. V. (2004). *Kontseptsiiia informatsiinykh pravovidnosyn u suchasni pravovii doktryni*. [The Concept of Information Legal Relations in Modern Legal Doctrine]. *Visnyk Khmelnytskoho instytutu rehionalnoho upravlinnia ta prava*. No. 4. P. 19–25. [In Ukrainian].
5. Furashev, V. M., Lande, D. V., Hryhoriev, O. M., Furashev, O. V. (2005). *Elektronne informatsiine suspilstvo Ukrainy: pohliad u sohodennia i maibutnie* [Ukraine’s Electronic Information Society: A Look at the Present and the Future]: monohrafiia. K., 166 p. [In Ukrainian].
6. Pakhnin, M. L. (2015). *Vplyv informatsiinoho suspilstva na rozvytok systemy publichnoho upravlinnia*. [The impact of the information society on the development of the public administration system] *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia*. Vyp. 4 (51). P. 55–62. [In Ukrainian].
7. Taran, Ye. I. (2020). *Osoblyvosti publichnoho upravlinnia v umovakh formuvannia informatsiinoho suspilstva*. [Peculiarities of public administration in the context of the formation of the information society]. *Derzhava ta rehiony*. Serii: Derzh. Upravlinnia. No. 2 (70). P. 22–26. [In Ukrainian].
8. Webster, Frank. (2014). *Theories of the Information Society*. 4th Edition. London: Routledge, 416 p. [In Ukrainian].
9. Terliuk, Oleksii. (2024). *Pravove rehuliuвання blokchein-tekhnologii u publichnomu upravlinni: aspekty mizhnarodnoho ta ukraïnskoho dosvidu vykorystannia*. [Legal Regulation of Blockchain Technology in Public Administration: Aspects of International and Ukrainian Experience] [Monohrafiia]. Lviv: Rastr-7, 260 p. [In Ukrainian].

10. **Okinavska khartiia hlobalnoho informatsiinoho suspilstva.** [Okinawa Charter for the Global Information Society] (Okinawa, 22 lypnia 2000 r.). PRO: platforma efektyvnoho rehuliuвання. Retrieved from: <https://regulation.gov.ua/documents/id149711> (Accessed: 18.02.2023). [In Ukrainian].
11. **Declaration of Principles “Building the Information Society: a global challenge in the new Millennium”:** The World Summit on the Information Society (WSIS), 12 December 2003. International Telecommunication Union: website. Retrieved from: <https://www.itu.int/net/wsis/docs/geneva/official/dop.html> (Accessed: 04.12.2022). [In Ukrainian].
12. Vakariuk, L. (2018). **Osnovni pidkhody do rozuminnia poniattia “informatsiini prava liudyny”.** [The main approaches to understanding the concept of “human information rights”]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, No. 2. P. 155–159. [In Ukrainian].
13. Kushakova-Kostytska, N. V. (2019). **Filosofsko-pravovi zasady rozvytku informatsiinoho suspilstva v Ukraini.** [Philosophical and Legal Foundations of the Development of the Information Society in Ukraine]. K., 346 p. [In Ukrainian].
14. Bryzhko, V. M., Furashev, V. M. (2020). **Informatsiine pravo ta informatsiine zakonodavstv.** [Information law and information legislation]: naukove vydannia. K., 288 p. [In Ukrainian].
15. Vedmid, V. P. (2020). **Rol informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u zabezpechenni efektyvnosti derzhavnoho upravlinnia.** [The role of information and communication technologies in ensuring the efficiency of public administration]. *Publichne upravlinnia i administruvannia v Ukraini*. Vyp. 18. P. 33–34. [In Ukrainian].
16. **Pro drukovani zasoby masovoi informatsii (presu) v Ukraini.** [On the print media (press) in Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 16 lyst. 1992 r. No. 2782-XII u redaktsii vid 12 chervnia 2022 r. Ofitsiinyi portal Verkhovnoi Rady Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text> (Accessed: 11.07.2022). [In Ukrainian].
17. **Pro media** [About the media]: Zakon Ukrainy vid 13 hrudnia 2022 r. No. 2849-IX. Ofitsiinyi portal Verkhovnoi Rady Ukrainy. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> (Accessed: 20.02.2023). [In Ukrainian].
18. Stefanchuk, R. (2018). **Informatsiini tekhnolohii ta pravo: quo vadis?** [Information technology and law: quo vadis?] *Pravo Ukrainy*. No. 1. P. 30–50. [In Ukrainian].
19. Lesko, N., Antonov, M. (2021). **Tsyfrovi prava v umovakh hlobalizatsii.** [Digital rights in the context of globalization]. *Visnyk NU “Lvivska politekhnika”*. Serii: Iurydychni nauky. No. 3 (31). P. 160–166. [In Ukrainian].
20. Bratasiuk, O. B., Mentukh, N. F. (2021). **Poniattia i klasyfikatsiia tsyfrovyykh prav v Ukraini.** [The concept and classification of digital rights in Ukraine]. *Iurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal*. No. 10. P. 58–61. [In Ukrainian].
21. Lesko, N. V., Malets, M. R. (2021). **Pravova kharakterystyka hlobalnoi merezhi internet.** [Legal characteristics of the global Internet]. *Iurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal*. No. 1. P. 186–189. [In Ukrainian].
22. Harapon, Antuan, Laseh, Zhan. (2021). **Tsyfrovi pravosuddia. Hrafichna revoliutsiia ta antropologichniy zlom.** [Digital justice. The graphic revolution and anthropological hacking] / per. z frants. K., 302 p. [In Ukrainian].
23. Telychko, O. A., Rekun, V. A. (2022). **Rozvytok pravovoi systemy u tsyfrovu epokhu.** [Development of the legal system in the digital age]. *Iurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal*. No. 1. P. 209–212. [In Ukrainian].
24. Kravchenko, A. (2021). **Tsyfrova identychnist liudyny. Yak yii zakhystyty?** [Innovative approaches to public administration in the context of the intellectualization of society]. *Ukrinform: multymediina platforma inomovlennia Ukrainy*. Retrieved from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3316842-cifrova-identychnist-ludyni-ak-ii-zahystiti.html> (Accessed: 20.02.2023). [In Ukrainian].
25. Iakobchuk, V. P., Tyshchenko, S. V., Puhachova, N. S. (2018). **Innovatsiini pidkhody do publichnoho upravlinnia v konteksti intelektualizatsii suspilstva.** [Innovative approaches to public administration in the context of the intellectualization of society]. *Investytsii: praktyka ta dosvid: nauko-praktychnyi zhurnal*. No. 6. P. 83–87. [In Ukrainian].
26. Kucheriavenko, V. (2019). **Iurydychnyi zmist katehorii “nedostovirna informatsiia”.** [Legal meaning of the category “false information”]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. No. 6. P. 29–32. [In Ukrainian].
27. **Konstytutsiia Ukrainy** [The Constitution of Ukraine]: [ofitsiinyi tekst stanom na 1 travnia 2021 r. razom iz vytyahamy z rishen Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy shchodo ofitsiinoho tlumachennia yii statei] / uporiad.: L. I. Biriuk, N. I. Adamchuk, Ye. H. Kudlai [ta in.]. Kyiv: VAITE, 2021. 324 p. [In Ukrainian].
28. Makeieva, O. M., Hryshchuk, M. M. (2022). **Tsinnisno-pravovi zasady informatsiinoho suspilstva.** [Values and legal foundations of the information society]. *Iurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal*. No. 4. P. 32–35. [In Ukrainian].

Oleksii TERLYUK

Doctor of Philosophy, specialty 081 "Law"

oleeksiy2807@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4594-0517

Ivan TERLYUK

Lviv National University of Veterinary Medicine

and Biotechnology named after S. Z. Grzycki,

Associate Professor of the Department of Law,

Dr. habil. (Law), Associate Professor

i.terlyuk2406@gmail.com

ORCID: 0000-0002-0900-4388

**DEVELOPMENT OF THE INFORMATION SOCIETY:
LEGAL IMPLICATIONS AND CHALLENGES FOR PUBLIC ADMINISTRATION**

The article considers the phenomenon of information society and its impact on the development of the public administration system. The author analyzes the role of information and communication technologies (ICT) in the transformation of social relations and legal regulation, and identifies the key challenges arising from digitalization. Particular attention is paid to the issues of information and digital human rights that arise in the context of ICT integration into all spheres of public life.

The author highlights the impact of digital technologies on ensuring the openness of government, establishing public control and developing democratic processes. It is shown that the widespread introduction of ICTs creates new opportunities for improving the efficiency of governance, but is also accompanied by additional risks, such as cybercrime, information manipulation and the problem of the reliability of the data obtained.

The author analyzes the legal implications of ICT implementation, in particular, the transformation of media and public administration legislation, as well as the need to adapt existing regulations to the challenges of the digital age. International experience in regulating the information society, including the documents of the World Summit on the Information Society and the Okinawa Charter, is considered.

The author concludes that effective legal regulation of the digitalization of social relations is a prerequisite for the sustainable development of the information society, protection of citizens' rights and ensuring trust in public administration. The author identifies the need to develop new approaches to the legal system which would take into account technological innovations and peculiarities of the digital world.

Keywords: information society, information technology, public administration, legal regulation.